

Helybéli előfizetés árak
 Egész évre — 180 K
 Fél évre — 90 K
 Negyed évre — 45 K
 Egyes szám 80 fill.
 Kiadóhivatal
 Széchenyi-utca 37. sz.
 Telefon 788.

A REGGEL

Vidéki előfizetési árak
 Egész évre — 200 K
 Fél évre — 100 K
 Negyed évre — 50 K
 Egyes szám 80 fill.
 Szerkesztőség telefonja
 62. szám.
 (Szélenyi-nyomda)

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Péntek, 1920. március 19.

FŐSZERKESZTŐ:
 HOVÁNYI KORNÉL

Miskolcz. X. évfolyam. 58. sz.

Vita a kormányprogramról

Friedrich kritizálja a miniszterelnök beszédét.
 A nemzetgyűlés ülése.

Budapest, márc. 18. A nemzetgyűlés mai ülését Rakovszky István elnök fél 11-kor nyitotta meg.

A jegyzőkönyv hitelesítése után az alelnök-választás

következett. Szavazati többség folytán Szemcsányi György lett a nemzetgyűlés alelnöke. Szünet után

folytatják a kormányprogram feletti vitát.

Pallavicini György ögróf üdvözlő Simonyi Semadám miniszterelnökségét, mert így kialakul az az egységes ellenzék, melyre a parlamenti életben szükség van. Hibáztatja, hogy a miniszterelnök felől vasta Apponyi levelét.

Hiányzik a miniszterelnök beszédéből az, hogy mi a szándéka a forradalmak résztvevőivel és előkészítőivel szemben.

Simonyi Semadám miniszterelnök kijelenti, hogy miniszterelnöksége idejét nem tartja olyan hosszúnak, hogy a felelősségrevonást alkotmányos úton elvégezhesse és ezért nem tett erről említést.

Gál Gaszton kisgazdapárti: A falusi nevelést praktikussá kell tenni. Szerette volna a miniszterelnöktől azt hallani, hogy a magyar nemzet eltűri, hogy a békefeltételeket elfogadja, mert most rá van kényszerítve, de azokat csupán addig tűri, míg tűrnie muszáj és amint ez okok megszűnnek, visszafogja követelni, amit elrököltak tőle.

Bodor György felhívja a kormány figyelmét a kisgazda osztály támogatására.

Bodor után a következő szónok Lovász János kisgazdapárti képviselő. Szerinte a földművelő nép józanságának köszönhető, nem pedig a román szuronyoknak, a hogy kommu megbukott.

Ernst Sándor kijelenti, hogy a keresztény nemzeti egyesülés pártja egyetelműleg támogatja a kormányt. Fontosnak tartja, hogy a kormány egy erős többség támogatásában részvevő legyen.

Mesko Zoltán: Szerezzék meg az országban. (Derűtlenség.)

Ernst Sándor: Ő maga szívesen átengedte volna a kormányzást a másik pártnak, ha az a többséget megszerezni bírja. Nem tartja az ország érdekében állónak, hogy az államfő 10-12 napos kihallgatásokat tart és utána hosszasan tárgyalnak az államügyek menetéről.

Majd azzal töltik szünetet, hogy egyik vagy másik tárcát ki vállalja, ki alkalmas arra, ki nem. Egy olyan párt tartoznak ezt előre megállapítani, amely erős többségben lesz.

Ezután Friedrich István képviselő szólal fel:

Megdöbbenő hogy a miniszterelnök nem emlékezett meg a hadifoglyokról. Ezt a kérdést halogatni nem szabad!

Erre kell, hogy pénz legyen. Itt van a lepecsételés. Az így befolyó milliókat erre a célra kell fordítani. Hogy mi lesz velünk, az nem fontos, de

fontos az, hogy hadifoglyaink áprilisban hazajöjenek.

A zsidókérdést bölcs mérséklettel intézte el a miniszterelnök ur. Ő is azon az állásponton van, hogy

a tisztességes zsidó maradjon és vegye ki részét a konszolidáció kérdésében.

De azt a sok százezer galíciai zsidót ki kell verni az országból!

Sokoropátkai Szabó István: A falusi zsidók már itt vannak Pesten!

Friedrich István: Mig mi itt keresztény kurzusról beszélünk, addig az árdrágító zsidók tíz milliárdot kerestek.

A miniszterelnök beszédében nagyobb lendületet várt volna. Az egységes pártot illetőleg nincs egy nézet az elvárásaival. Ő, mint miniszterelnök megfért a kisgazdapárttal. A tiszántúli választás majd eldönti, ki a többség? A parlamenti komoly munka érdekében szükséges, hogy a tiszántúli választások minél előbb megejtessenek. Hiába beszélnek érzelmi közönségről. A két párt egymáshoz át fog kiáltozni mindig, de a kormányt egyenes és komoly munkájában támogatni fogjuk.

Patacsy Dénes: Nemcsak a románok kivonulását kell sürgetni, hanem a szerbeket is, akik minden jog nélkül vannak Baranyában és ott soroztatnak, rabolnak. A hadirokkantokról a nemzetnek gondoskodnia kell. Amíg a birtokpolitikai reform végrehajtatik, a kormánynak

rendelettel kell intézkedni, hogy a nagybirtokok földet adjanak a rokkantoknak.

Nem a pártegység, hanem a gondolatosság a fontos. Ebben az országban mindenkinek meg kell találnia a maga helyét.

Több szónok nem lévén, az elnök a vitát bezárja. Majd ismertette a házszabályok 209. szakaszát, amely a felszólalások rendjéről intézkedik és kéri a nemzetgyűlés tagjait, hogy a jövőben ehhez alkalmazkodjanak.

Ezután az elnök javaslatára kimondotta a nemzetgyűlés, hogy legközelebbi ülését március 22-én, hétfőn délelőtt 10 órakor tartja.

Az ülés napirendje: további teendők iránti intézkedés.

A mai ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után az elnök délután 1 órakor az ülést berekeztette.

Döntöttek a magyar békéről.

Csak gazdasági engedményeket kapunk.

Neuilly, márc. 18. A Politikai Híradó jelenti. A nagykövetség tanácsa a magyar béke szerződése tárgyában adandó válasz ügyében már elvileg megállapodott, melyek szerint az engedmények csupán gazdasági természetűek lesznek. A

válasz jegyzék csupán három pontból fog állani.

Paris, márc. 18. (Havas.) A nagykövetségi konferencia a németországi eseményekkel foglalkozott. Ezután a békeszerződés megváltoztatása iránti magyar javaslatot tárgyalta és elfogadta a bizottság jelentését.

A demokrácia győzelme Németországban.

Az alkotmányos kormány ura a helyzetnek. Berlinbe összehívták a nemzetgyűlést. Az ellenforradalmárok ellen bünvádi eljárást indítanak.

Bécs, március 18. Berlinből ma reggel megnyugtatóbb hírek jöttek, ez éjszaka nyugodtan telt el. Az ellenforradalmi kísérlet teljes kudarcot végződött és ez

Ebert-Bauer kormány újabb teljes jogaiba lépett, az antant Stuttgartba küldte Bluyere francia diplomatát, hogy az összeköttetést a törvényes kormánnyal fenntartsa.

Stuttgart, március 18. A német birodalmi kormány a birodalmi néphez mai napon felhívást bocsátott ki, amelyben kifejti, hogy Kopp és Lütwitz kormánya visszalépett és ma Németországban a demokrácia az egyedül hatalom. Felhívja a kormányt a munkásságot, hogy az általános sztrájkot szüntesse meg a gazdasági élet folytonossága érdekében.

A nemzetgyűlés a berlini birodalmi gyűlés házában ül össze és a legrövidebb idő alatt megtartják a választásokat.

Az alkotmányos kormány utasította a lipcei birodalmi főállamügyészt, hogy

az ellenforradalom szervezői: Kapp birodalmi gazdasági hivatali igazgató, Lütwitz tábornok, Protá nyug. tengernagy, Schille Nunburg, Jagow volt külügyi államtitkár, Pabst, szolgálaton kívüli kapitány, dr. Roderik ügyvéd, Bauer, nyug. ezredes, Erhardt tengerészkapitány ellen a lipcei birodalmi főállamügyész a bünvádi eljárást sürgősen indítsa meg.

Lipce, március 18. Lipcseben a Bismarck szobor körül még egyre tartanak a csatározások.

Az Ebert-Bauer kormány Schiffer szegyezői Berlinben tartózkodó tagja, aki a birodalmi kancelláriát vezeti és az ellenforradalmi kísérlet előtt is Berliiben volt, kifejti, hogy az ellenforradalom megtört a német munkásság józanságán és hazaszereteten.

A szociáldemokrata párt azonban résen lesz, hogy leverje a reakciót.

Berlin, márc. 18. A Stuttgartban székelt birodalmi kormány elfogató parancsot adott ki Kapp, Protá és egy csomó más személyiség ellen.

Berlin, márc. 18. A Wiener Teleg. Corr. Büro megbízottjának értesítése szerint a birodalmi kormány holnap érkezik Berlinbe.

A munkások és tisztviselők képzése.

Budapest márc. 18. A MTI. jelenti: Szombaton délelőtt a pénzügyminiszter előtt meg fog jelenni a keresztény szocialista szakszervezetek központi titkársága és arra fogja kérni a pénzügyminisztert, hogy a munkások és tisztviselők képzéséből az államkölcsön terhére levonásokat ne hajtsaon végre.

Visszaállították a honvédelmi minisztériumot.

Budapest, március 18. A magyar honvédelmi miniszter elrendelte, hogy az addigi törvényellenesen használt „magyar hadügyminiszter” és „magyar hadügyminisztérium” helyett a honvédelmi miniszter és a honvédelmi minisztérium megjelölés használandó.

Huszár Károly támadja Friedrichet.

A keresztény párt értekezlete.

Budapest, márc. 18. A KNE. pártjának tegnap este megtartott értekezletén elsőnek Huszár Károly szólalt fel, aki különösen éles szavakkal kelt ki Friedrich István és a körülötte csoportosuló képviselők politikája ellen.

Tarthatatlan állapotnak veli azt, hogy egy pártban belül különböző frakciók alakulnak. Friedrich egy választói gyűlésen elmondott beszédének azt a részét, amelyben

Friedrich állítja, hogy a koncentrációs kormány volt az oka annak, hogy a románok oly hosszú ideig nem vonultak ki a Tiszántulról;

erősen kifogásolja. Hiszen nagyon jól tudjuk, hogy a románok az antanttól legalább 12 ultimátumot kaptak és ennek ellenére sem voltak hajlandók kivonulni. Beszéde végén egységre kéri a pártot, mert különben be kell következni a párt kettészakadásának, amit egyébként nem is tart olyan veszedelemnek, sőt a párt egysége érdekében talán

kívánatos is lenne, hogy az elégedetlen elemek a párton kívül, mint ellenzék, teljesítsék kötelességüket.

Huszár után Hegyeshalmy Lajos volt kereskedelemügyi miniszter szólalt fel. Védelmébe vette Friedrichet és kijelentette, hogy távollevőről nem szabad ilyen éles hangon nyilatkozni.

Szabó József képviselő kifogásolta, hogy az első kerületben a hivatalos jelölttel szemben Friedrichék egy másik jelöltet állítottak

Erekly Károly a keresztényszocialisták tultengését kifogásolta a pártnak. A keresztény nemzeti pártnak 12000 tagja volt, a keresztényszocialista pártnak 1500 tagja fuzionált velük és a választáson mégis 60 keresztényszocialista és csak 10 keresztény nemzeti jutott mandátumra.

Más politikát kíván, mert

azt a politikát, amit a keresztény-szocialista párt honosított meg itt, nem helyesli

A keresztény kurzus érdekében támogatni fogja továbbra is Simonyi Semadam miniszterelnökségét is, csak nem tartja kizártnak, ha a párt a közel jövőben *mns politikát nem fog követni, hogy az elégedetlen elemek ott hagyják a pártot.*

Az értekezlet után a képviselők csoportokba verődve még hangosan tárgyalták a nemzetgyűlés tegnapi ülésén történteket és olyan hangok hallatszottak, hogy Friedrichék keresik az érintkezést a kisgazdákkal és azokkal kívánnak szorosabb együttműködést. Friedrich csoportja azt is hangoztatja, hogy a békeszerződést, ha lényeges módosításokat nem kapunk, semmi körülmények között sem szabad aláírni.

Tözsde.

Budapest, márc. 18. A magánforgalomban szilárd árfolyamon magasabb kitések jöttek létre. A valutában a márká 440-ig, a dollár 292 ig, sokol 410-ig, arany 1100 ig emelkedett.

TARTÓS KIVITELBEN KÉSZIT:

GIMTÁBLÁKAT

ANTAL,

ARANY JÁNOS-U. 8.

Harisnyák, keztük

uri fehérművek nagy választékban

Epstein divatüzletében

Széchenyi-utca 46. szám.

Országszerte megindult a bankjegybélyegzés.

Technikai zavarok a miskolci felülbélyegzésnél. — Megalakult a felülbélyegzést irányító helyi bizottság. — A felülbélyegzés hatása a fővárosban. — Nyilatkozatok a felülbélyegzésről.

Mint tegnapi számunkban közöltük, a két gépezet, mely a felülbélyegzést eszközölte, az állami adóhivatal helyiségében van felállítva s itt történik a kiküldött bizottság ellenőrzése mellett a bélyegzés. Elsőül az Osztrák-Magyar Bank pénzkészletének a felülbélyegzése volt tervbe véve s csak azután kerül a sor a többi pénzintézetek pénzállományára. Ma a kora reggeli órákban az Osztrák-Magyar Bank mintegy

hét és félmillió koronát

szállított az két bankjegyekben az adóhivatalba. Reggel 8 órakor kellett volna a gépet üzembelyezni, azonban már az első pillanatban bajok mutatkoztak, a gépek nem működtek precízen. Nagy ügyvelbajjal az egyik gépet rendbe lehetett hozni s megindult a bélyegzés. Sajnos, sokkal lassabban ment, mint azt remélték és sok bankjegyet hibásan bélyegzett le. Volt olyan, a melyeknek az osztrák oldalra került a bélyegző, néhányat pedig el is szakított. Volt ugyan a mai délelőtti folyamán egy olyan szerencsés felóra is, amikor a gép kifogástalanul működött, később azonban ismét elromlott.

Értesülésünk szerint mindent elkövetnek, hogy a gépeket mielőbb rendbehozzák s így remélhető, hogy már holnap a legcsekélyebb akadály sem górdul a bélyegzés zavartalan menete elé.

Előadás a kereskedőknek.

A kereskedelmi testület mai választmányi ülésén Wittich Andor kamarai titkár bejelentette, hogy a felülbélyegzéssel kapcsolatosan legközelebb előadást tart a kereskedőknek. A kamarai titkár előadásában főleg a magánjogi követelesek és tarozások kérdését fogja megvilágítani.

A bankok és a felülbélyegzés.

Munkatársunk ma felkereste a miskolci pénzügyvilág egyik tekintélyes tagját, aki a következőket mondotta:

— A bankok mindent elkövetnek, hogy a felülbélyegzés a lehető legsimábbban, a közönség kényelme szem pontjainak figyelembe vételével történjék. Eljárunk abban az irányban, hogy az Osztrák-Magyar bankfiók giro átutalással kellő mennyiségű lebélyezett bankjegyet bocsásson rendelkezésünkre. Ezzel elkerüljük azt, hogy a közönségnek a lebélyegzetlen bankjegyei ellenében nyugtát vagy egyéb okiratokat adjunk, amelyben ily módon azonnal eszközölhetjük a felülbélyegzést nélkülöző bankjegyeknek bélyegzéssel ellátottakkal való kicserélését. Azt hiszem, hogy ezt keresztül is fogjuk vinni.

Megnyit a postai pénzforgalom.

Jelentette A Reggel, hogy a postán a pénzügyminiszter utasítására e hó 15 én megszűnt az utalvány és a csekk forgalom és a postatakarék pénztár is beszüntette a betétek elfogadását.

Ma délelőtti arról értesített benünket Szerbák Károly főfelügyelő, postafőnök, hogy a pénzügyminiszter ma érkezett utasítása folytán **pénteken reggel ismét megnyílik a csek- és az utalvány forgalom és a postatakarék-pénztár ismét elfogad betéteket.**

Fizetési eszközzel azonban csak magyar lebélyegzést osztrák-magyar bankjegyet, postapénzt, egy es két koronást és váltópénzt fogad el a posta.

Megalakult a felülbélyegzést irányító bizottság.

Ma délután öt órakor dr. Szentpáli István polgármester értekezletet hívott össze a felülbélyegzés vezetésére és irányítására szolgáló helyi bizottság megalakítása végett. A bizottság következően alakult meg: Elnök: dr. Szentpáli István polgármester. Tagok: Bieber József pénzügyigazgató, dr. Láng Ernő törvényszéki elnök, Nehéz János tanfelügyelő, Zabráozky György apátplébános, Wittich Andor kamarai titkár, Nikkel József városi tanácsnok, dr. Vértessy Tivadar, Weltner Mór, dr. Görgey László, Székely Aladár, Dusbaba Vilmos. A bizottság előadója és jegyzője: dr. Kormos Géza.

A bizottság tagjai a megalakulás után azonnal letettek az előírt fogadalmat dr. Szentpáli István polgármester kezébe.

Budapest, márc. 18. A pénz felülbélyegzésének hatása már a tegnapi nap folyamán éreztette hatását. Az üzleti életben nagy volt a bizonytalanság. Kapóra jött a kereskedőknek március 15-ike, amelyet most a kereskedővilág kivétel nélkül megünnepelet és az ünnepet nem egy cég még másnapra is folytatta. A rakatárak nagy hirtelen kiürültek. Egy bécsi utcai nagy posztokereskedőnél mindössze néhány vég papírszövet volt látható. A legnagyobb bajban azonban a vendéglősök voltak, az árakat nem emelhették és csodálatos mindenki ezressel és már két pénzzel fizetett. Vasárnapról hétfőre pl. az Astóriában egy üveg pezsgő ára 100 koronával emelkedett. Tegnap a közönség csak két pénzzel fizetett és a feltve őrzött két ezresek előkerültek az almárium melyéből.

A pénz felülbélyegzése a mai nap főeseménye, várható hatásáról és jelentőségéről a politikai és gazdasági világ több bíráló tagja nyilatkozott.

Dr. Schober Béla udvari tanácsos, a Pénzügyminiszteri Központ vezérigazgatója egy fővárosi lap tudósító előtt a következőket mondotta:

— Nagy súlyt helyezek arra, hogy a publikum ne nyugtalankodjék. Az első napokban zavarok lesznek, mert csak successive láthatjuk el a közönséget felülbélyegzett bankjegyekkel, mert az államnyomda csupán néhány száz milliót tudott eddig felülbélyegezni. A vidéken 106 helyen végzik a felülbélyegzést, 5—6 helyen még függőben marad a megszállás befejeztéig. A vidéki gépek kicsiny és nagy bankjegyeket egyformán felülbélyegeznek. A felülbélyegzési jel **egy téglavörös ciradás 5 koronásnyi nagyságú bélyeg, korona nélküli címerrel és Magyarország felirattal.**

Hatása rövid idő múlva kétség-telenül kedvező lesz, főleg valutázás szempontból.

Lukács László volt miniszterelnök és pénzügyminiszter az alábbiak véleményét mondotta:

Valutáris szempontból nem hiszek a felülbélyegzés jótékony hatásában.

Az eljárást mindenesetre igazságtalanságnak tartom, belátom azonban, hogy mást tenni nem lehetett. Legalább az állam nem lesz kénytelen, hogy napi életét fentartsa állandóan az Osztrák-Magyar Bankhoz fordulni kölcsönért.

Klebelsberg Kunó gróf volt államtitkár:

— A pénz lebélyegzése ez első komoly intézkedés a konszolidáció útján. Korányi pénzügyminiszter kényserkölcsön rendelet végrehajtásával politikai bátorságról tett tanúságot. A drágaság főoka a papírpénz folyamatos növekedése volt. A bankörzés további működését beszüntettük és így a valuta terén gyökeres javulás várható.

Sokorópátkai Szabó István miniszter: Megtudjuk és megfogjuk értetni a földművelő néppel, hogy erre a reformra elkerülhetetlen szükség van. Senki sem károsodik tulajdonkép, mert penze helyett kamatozó kötvényt kap.

A fixfizetésűek és a felülbélyegzés.

(A Reggel tudósítójától.) A pénzügyi kormányrendeletek megjelenése után megállapíthatjuk, hogy előzetes híradásainkat a bekövetkezett intézkedések teljes mértékben igazolták. Egyetlen híradásunk szorul még megerősítésre, a háromhavi részvétel- és munkásilletmények felülbélyegzés alóli mentességét jelző közlésünk.

Az eddig megjelent rendeletek a kérdésről semminemű intézkedést nem tartalmaznak, dására, hogy értesülésünket teljes egészében a legkomolyabb forrásból vetjük Remejűk, hogy ez a fixfizetésű osztályokra oly fontos könnyítés, a napokban valóra válik, mert lehetlennék tartjuk, hogy a mai példátlanul nehéz helyzetben a hivatalnoki és munkásosztályok még nagyobb nyomorba taszítottassanak, mint amelyben eddig szenvedtek.

Ma midőn az élelmiszerek árai csaknem megfizethetlenné és ruhazati cikkekről igazán csak a jobb módú osztályok gondoskodhatnak, egyenesen katasztrofális a függő existenciákra ha ez a várva-várt intézkedés elmarad. Az a terv ugyanis, hogy az alkalmazottak három havi fizetésének megfelelő bankjegyeket mentesítik az államkölcsönből, nemcsak a méltányosság hanem a szigorú jog szempontjából is teljesen megokolt.

könnyű óta a közalkalmazottak, magántisztviselők és munkások nagyrészt két pénzben kapták fizetésüket és így őket a felülbélyegzés teljes mértékben sújtja. Nem csoda tehát, ha egy hivatalnokok, most s ó szoros értelmében pénz nélkül maradnak és családjuk napi falatjáról sem tudnak gondoskodni.

A hetibéres vagyári munkásság hasonlóképp nagyon szomorú helyzetbe jutott. Az elmúlt szombatán két pénzben kapta meg illetményeit, amely most felülbélyegzés alá került s így a két másik felében, legfeljebb megtakarított tőkéjéhez nyul, ha ugyan van.

Meg vagyunk győződve arról, hogy hogy a kormányzat tudatában van mindezeknek és az alkalmazott osztályokra vonatkozó kivételes rendelkezést pótlólag közzé teszik, hirtelen annál is inkább, mert a rendelet tervezetben eredetileg ez benne is volt s csak az utolsó napokban maradt ki.

Itélkezik a diósgyőri kihágási bíróság.

(A Reggel tudósítójától.) Nemrég hírt adtunk arról, hogy Ballo Rudolf kerületi rendőrfőkapitány intézkedésére Diósgyőrben rendőri kirendeltséget létesítettek, melyhez Novák Miklós rendőrfogalmazót rendelték ki, mint kihágási büntetőbíró. Hogy a kihágási bíróság föllállítására mily nagy szükség volt, legjobban mutatja az a tény, hogy napról-napra hozzák tömegesen az ítéleteket a különböző kihágási ügyekben. A legutóbbi két nap ügymenetéből kapjuk ki az alábbi eseteket:

Ferencz Ágoston, a diósgyőri fogyasztási szövetkezet üzletvezetője hatósági engedély nélkül fölhalmozott lisztkészleteket. Az egyik nyomozó mint vevő jelentkezett Ferencznel és előadta, hogy lisztet szeretne vásárolni. Ferencz a legnagyobb örömmel fogadta az ajánlatot és 100 kg. lisztet 14 koronájával el is adott neki. Ekkor a detektív levetette inkognitóját s átvizsgálta a raktart, melyben 9 zsák lisztet talált eirejtve, egyenként 85 kg. tartalommal.

Novák Miklós kihágási büntetőbíró ma tárgyalta az ügyet és az üzletvezetőt 30 napi elzárásra és 400 korona pénzbüntetésre ítélte. Helyt adva azonban a terhelt keresnek az elzárást 600 korona pénzbüntetésre változtatta át és így összesen 1000 korona pénzbüntetéssei sujtotta.

Kristály Mihályné a vasgyári piacon a kukoricaliszt literjét 6 koronáért árultotta, ezért 100 koronára lett megbüntetve. Diósgyőri Istvánné ugyancsak kukoricalisztet adott el Elek Sándornénak. Ugy a vevő, mint az eladó 100—100 koronára lett megbüntetve.

Ezek kívül még számos apróbb ügyben hozott Novák büntetőbíró ítéletet. Valamennyi terhelt megnyugodott az ítéletekben és így azok jogerőre emelkedtek.

A dupla villanyzámla.

No nem valami törvényellenes, vagy szabálytalan ügyről van szó. Mindössze csak arról, hogy a háboru tartama alatt, amikor oly kevés volt otthon az ember és oly sok volt mindenütt a pénz: a villanytársulat azt az újítást vezette be, hogy kéthavonta inkasszáltatta a villanyzámlát.

Ez akkor teljesen indokolt volt, a számla is aránylag oly csekély összeget tett ki, hogy senki ez ellen nem szólhatott.

Ma azonban másként áll a dolog. Ember, sőt állásnőküli ember is van a rogyásig, pénz ellenben mindig kevesebb mértékben van (legalább is bizonyos rétegeknél), a villamos áram is tiszteresére emelkedett köbmétereinkent, úgy, hogy ennek a dupla számlának a kifizetése egyenesen katasztrófálisan hat egy tisztviselő család vagyoni atlagára, különösen ugy tizedike tájékán, amikor is a vagyoni mérleg kétségbeesetten a mínusz alatt áll. Már pedig ilyenkor teszi tiszteletét az inkasszás bácsi a kétszáz és háromszáz korona körül váltakozó kecses kis villanyzámlával. Nem lehet hát rossznéven venni, ha nem mindenütt reszesítik a szegény, ártatlan bácsit a legörömtelibb, barátságos fogadtatásban.

Talán méltányolná a villanytársulat ezen érveket és visszaállítaná a régi rendet, hogy havonta tiszteljen meg a beszedő-bácsi barátságos látogatásával. És ha egy nem győzné, alkalmazzanak még egyet, és szociális erényüket megduplázzák vele: ha ezáltal még egy embernek nyugtanak szerény megélhetést. H. I. né.

Megkezdtek a mezőcsáti hatszoros gyilkosság tárgyalását.

Az államügyész vádja. — Back Dénes vallomása. — Kihallgatták az összes vádlottakat.

(A Reggel tudósítójától.) Ma kezdte meg a törvényszék ötös tanácsa Back Dénes és tizenhet társa gyilkossági bűntudomány tárgyalását. A törvényszék épületében már a kora reggeli órákban nagy volt a sűrűség-forgás. Győry irodavezető megszokott agilitásával stílus osztogatja az intézkedéseket, feltűnnek a rendet fenntartó szervek. Lassan gyűlelkezik a közönség, akik jegyhez hozzatudtak jutni sietnek befelé a tárgyaló terembe, ahol elfoglalják helyeiket. A védők a részükre kijelölt helyre meunek. Gazdy államügyész, velük szembeh. Dr. Dobos József törvényszéki orvos az államügyész mellett telepszik meg. Bevonul az ítélező tanács élén dr. Rázsó Gyula törvényszéki tanácselnökkel. A tanács tagjai: Hubay Kálmán táblabíró, Sztolárik Ferenc, dr. Domán Ödön és Soós Béla törvényszéki jegyző vezette. A védői tisztelet a következők töltik be: Dr. Bartus Dezső, dr. Hajnal Dezső, dr. Friedmann Miksa, dr. Báróczy Ernő és dr. Tolnay Ödön, dr. Küröz Jakab.

A teremben siri csend. Mintha a vértanúságot szenvedett tiszakeszi magyar hazafiak szelleme suhanna át a levegőn, akik számon kérik életük kioltását, a magyarság nemzeti érzéshez való ragaszkodásuk megboszulását. Számon kérik a magyarság rétegeinek egymásra usztatását, mely fegyveres öldöklésre vezetett és odáig fajult, hogy honfitársakat sirtűbe ültetve, azokat sortűzzel összelövöldözzék. Számon kérik a magasba lövő piros vérsugarakat... Eltűnnek az árnyak, a levegő atómjai rezegnek még egy ideig és hejjet adnak az igazságszolgáltatás lefolyásának.

A kommun utolsó napjaiban, 1919 július 31-én Mezőcsát határában Gábor Béla politikai megbízott parancsára vörös katonák az ellenforradalmárság vádja miatt letartóztattott Kéri Andrasné, Molnár András, Salap Dániel, Harsányi István, Angyal János és Smila Gyula tiszakeszi lakosokat egy előre megásott sirtűdörbe beültetve agyonlőtték.

Az államügyész vádját Gazdy Béla államügyész terjeszti elő.

Back Dénes hat rendbeli gyilkosság büntetével, Máz Józsefet, Szalvai Mihályt, Endeiter Józsefet, Bódi Istvánt, Gyurcsik Andrást, Miklós Istvánt és Illés Sándort, hat rendbeli gyilkosság büntetében mint tettestársakat, Panyi István, Thomka Andrást, Huszár Istvánt, Rodig Dezsőt, Becska Istvánt, Schrötter Jánost, J. Nagy Sandort, Körtvélyesi

Gyulát és végül Baranyi Jánost hat rendbeli gyilkosság elkövetésében mint részeseket, Becska Istvánt ezenkívül rablás büntetével, Back Dénest orgazdasággal, J. Nagy Sándort három rendbeli személyes szabadság megsértésével, Körtvélyesi Gyulát személyes szabadság megsértésében mint bűnrészt, J. Nagy Sándort igazgatás büntetével vádolja.

Back Dénes vallomása során kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. Az ötödik munkáezred kurtóse volt és ő azt a parancsot kapta, hogy mondja meg Thomka járóparancsnoknak, hogy ölje meg a 6 ellenforradalmárt. Erre ő irásbeli parancsot kért. Erre a parancsnoka azt felelte, hogy már el van intézve minden, a fronton nincs forradalmi törvényszék. Erre elment Mezőcsátra a századhoz, ott meglátta Pecsénkó rajparancsnokot, aki megkérdezte a legenyseget, hogy ki jelentkezik az ellenforradalmárok kivégzésére. Jelentkezett az egész század.

Pecsénkó a sir szélére ültette a foglyokat, egy katoná elstűtötte a fegyverét, erre elkezdtek lövöldözni és körülbelül 50 lövést adtak le az áldozatokra. Hogy kik lőttek, ő nem látta, mert hátul volt.

A rablás vádját tagadja. Máz József nem érzi magát bűnösnek, beismeri, hogy egy lövést leadott az áldozatokra, így megcáfolja Back vallomását. Szalvai Mihály vallomása szerint a sirtűt Back vezényelt tüzelt. Pecsénkó átadta sirtűt, hogy vezényeljen, mert ő is tüzezni fog az áldozatokra. Back a szembesítésnél tagad.

Endreter József, Bódi István, Gyurcsik András, Miklós István azt vallják, hogy parancsra jártak el.

Ezután a tárgyalás folytatását délután három órára halasztották. A délutáni tárgyaláson folytatták a vádlottak kihallgatását. Illés Sándor, Panyi István, Tomka András és Huszár István nem ismerik be bűnösségüket. Rödíg Dezső azt vallja, hogy a sirtűsnél részt vett a Back Dénes hívására. Bachra több terhelt adatot szolgáltatott. Általában a vádlottak Bachra igyekeznek tolni az ódiomot, hogy ebből mi a valóság, a tanuk kihallgatása során fog eldőlni.

Peska István szintén azt adja elő, hogy Bach parancsára járt. Az óralopásra azt vallja, hogy véletlenségből maradt a keze között, amit bajosan lehet elhinni. Schrötter Márton és János szintén ártatlanságukat hangoztatják. Este 7 órakor a tárgyalást holnapra halasztják.

Eltűnt vasgyári pénztáros.

Az öngyilkos bucsulevele. — Az anya látomása.

(A Reggel tudósítójától.) Ma este feldult arcú, zokogó asszony gyászruhában, özvegy Hermann Béláné, született Czaban Amália sátoralj-ujhelyi lakos jelentkezett az államrendőrség kapitányságánál és itt Untener Bertalan ügyeletes rendőrfő tisztnak bejelentette, hogy fia, a 23 éves Hermann Béla, a diósgyőri vasgyár pénztárosa ma reggel óta eltűnt Vasgyár, Szabó Jenő utca 26. alatti lakásáról.

Hermann Béla már több nap óta feltűnő szomorú, magába zárkózott volt. Jó emberei, akik faggatták, nem

tudtak tőle egyebet, mint hogy „nagyon unja az életet”. Hermannak állandó lakása volt Stepiczkyknél, a Kun József utca 24. szám alatt. Három nap előtt összecsomagolta bőröndökbe ruháit és apróbb dolgait, ezeket átszállította nagybátyjának Diósgyőr-Vasgyárban levő lakására és itt is lakott azóta. Tegnap megkérte nagybátyját, hogy a holmijait tegye a szoba egyik sarkába. Ugyanekkor bőröndjeinek kulcsait is átadta.

Ma reggel Hermann Béla az első villamossal bejött Miskolcra és ezóta

eltűnt. Délben ideérkezett az elhunyt édesanyja Sátoralj-ujhelyről. Utazását az anya így indokolta Untener rendőrtiszt előtt:

— Súlyos betegen fektüdtem már több napja új helyi lakásomon, amikor is az elmúlt éjjel hirtelen kínzó bizonytalanság fogott el és fiam, Béla miatt rémképek győrték ugyannyira, hogy nem bírtam tovább fekdüni és ma az első vonattal Miskolcra indultam. Utközben félig szendergő állapotban ültem a vasuti kocsik egyik sarkában. Váratlanul ismeretlen érzes arra ösztökélt, hogy az ülőhelyemről felgorjam és kitekintsek az ablakon. Vonatom már befelé haladt a miskolczi pályaudvarhoz, a Zsolczi-útnál a Sajó mellett ment az új helyi vonat. E pillanatban szemem egy, a vizparton elhúzódó fásorban lassan igyekvő szürkesapkás, szürke télikabátos férfit pillantott meg: *tisztán megismertem a járásáról, az öltözékéről a Béla fiamat.*

Miskolcra sem Stepiczkyknél, sem a Vasgyárban, fiam nagybátyjánál sem találtam gyermekemet. Sötét gondolatoktól ösztökélve, fiam holmija után érdeklődtem. Az egyik bőröndjében, mindjárt legfelül ezt a nekem címzett levelet letem.

Özvegy Hermanne ekkor átadta a rendőrtisztnak az irást, amelyben az eltűnt vasgyári pénztáros meleg szavakkal, de teljes higgadságra valló nyugalommal bucsuzik édesanyjának. Az irás csupa gyermeki gyöngédséget, nagy szeretetet árul el és elmondja benne Hermann Béla, hogy megunta e földi életet, ahol számára már nincs hely. „Meghalok, de becsületesen nevémet foltot nem hagyok hátra!” — írja a halálra készülődő fiatal ember. A bucsulevelben kijelenti, hogy elmegy idegenbe és ott fogja keresni a megváltó halált; ne is keressék sem a holttestét, sem a halálának okát... A levélhez 1000 korona készpénz volt mellékelve.

A rendőrség azonnal intézkedett, hogy az eltűnt holttestét kikutassák. A rendőrható-ágoknak is megküldték a Hermann Béláról szóló körözö levelet, amelyben az öngyilkos személyleírásra így szól:

Hermann Béla, miskolczi születésű, 23 éves róm. kath. diósgyőr-vasgyári pénztári hivatalnok, középtermű, barna hajú, angolosan nyirott barna bajuszu, két első foga arany koronával ellátott, szeme fekete, arca kerek, március 18-á óta eltűnt. Eltűnésekor szürke kockás posztó-sapkát, fekete nadrágot, sötétszürke hosszú télikabátot, katonazubbonyt és fekete cipőt viselt.

A kormányzó ünneplése.

Szeged, márc. 18. Horthy Miklós kormányzó ma délelőtt 10 órakor Szegedre érkezett. A külön vonatot rengeteg tömeg várta, mely a kormányzót lelkesen ünnepelte. A katonák zenekar a Hymnuszt játszotta a vonat megérkezésekor. A kormányzó szemlét tartott a diszszázad fölött, majd a fellobogozott eteakon át, a sorfalat álló nép lelkesítélt éljenri-valgása közben bevonult a városba. A Széchenyi-téren levő Tisza szobra előtt felállított kapornál Vázarhelyi József prépostplébános Te Deumot mondott, mely után Kelemen Béla a kerületi kormánybiztos, Zidvarecz István tábori püspök és Antalffy László ref. katonai lelkész üdvözölték a kormányzót. Ezután a vörös kereszt hölgyei ezüst cserkoszorút és kürtöt nyújtottak át, majd 33 agyulövés dördült el. A kormányzó szemlét tartott a kivonult csapatok fölött és délután, a polgári és katonai küldöttségeket fogadta. A kormányzó este 10 órakor külön vonaton a fővárosba visszautazott.

HIREK

— **A miskolci Zsidó Kultur-egyesület** vasárnap, folyó hó 21-én délután 4 órakor a Chewra Kadischa Páldocz-utca 10. szám alatt tanács-termében tisztújító, rendes közgyűlést tart, melyre a t. tagok és érdeklődők ezennel tisztelettel meghívottak.

— **Turistakirándulás.** A Természetbarátok Turistaegyesülete kirándulást rendez vasárnap reggel 7 óra kor. Indulás Városháztérről villamos-sal Vagyárig. Onnan gyalog Magas-hegy, Poklostető, Vörösbérc, Ohuta, Bagolyhegy, Szinvaforrás, Lilafüred, Hamor, Diógyőr és onnan haza. Élelmet mindenki magával hozzon. Vezető: Hartman Andor.

— **Utások figyelmebe.** A vasúti üzletszabályzat idevágó határozmányai értelmében a feladni szándékolt minden egyes poggyászarabon tartósan ráerősítve rajta kell lenni az utas pontos címének (név, lakóhely, lakás) valamint a feladási és rendeltetési állomás nevének. Az expresszárú darabok pedig az átvevő pontos címével jelölendők meg. Ha pedig a feladó azt akarja, hogy a küldemény az átvevőnek házhoz ne szállítsanak, minden egyes árudarabon levő címhez még a következő megjegyzést kell hozzáfűzni, „Átvevő maga viszi el” vagy „Pályaudvaron marad”. Ha ez a megjelölés hiányos, vagy teljesen hiányzik, vagy pedig nem tisztán olvasható, a poggyász, illetve az expresszárú darabot szállításra átvenni nem szabad.

— **A szabómunkások újabb követelése.** Ma este a szabóiparosok és a szabómunkások közös értekezletet tartottak, mely értekezletnek tárgyát a szabóiparosok ultimátumszerű memorandumja képezte. Ezen memorandum 32 pontban foglalja össze a szabómunkások követeléseit, melynek főfeltételei szerint a mai 8 koronás órabér helyett 12 koronát, heti 46 órai munkaidőt és a bizalmi rendszer visszaállítását követeltek. Ezzel szemben a munkaadók csupán 20 százalékos órabér emelést és heti 48 órai munkaidőnek a megadására hajlandók. Hosszas vita után abban állapodtak meg, hogy a munkaadók holnap este adnak választ. A munkások ezzel szemben kijelentették, hogy ha követeléseiket nem teljesítik a munkaadók, úgy szombaton a munkát abba hagyják.

— **Ipari és kereskedelmi munkaközvetítés.** Miskolci hatósági munkaközvetítő hivatal Városháza saroképület I. em. Telefon 366. Foglalkozást kaphatnak: Férfi munkások: asztalos 8, borbély 1, tetőfedő 2, géplakatos 1, napszámos 50, kerékgyártó 4, szabó 6, fémöntő 1, kocsis 2. Női munkások: nevelőnő 2, házzvezetőnő 1, házi cseléd 20. Tanoncok: Ipari szakmára 6, kereskedő 1. Foglalkozást keresnek: Férfi munkások: Ács 1, bádogos 1, borbély 2, cipész 10, cukrász 3, géplakatos 7, fűtő 4, kazánkovács 1, kocsigyártó 1, kovács 12, kőműves 2, lakatos 4, molnár 2, magyar szabó 1, szállodai alk. 1, szűjgyártó 1, vasasztergályos 2, villanyszerelő 3, szőlőmunkás 3, sommás munkás 40, gazd. ispan 3, kereskedő 8, kocsifényező 1, kocsis 2. Magántisztviselők: Férfi és nő 6. Közvetítés ingyenes!

— **Művészi képkiallítás és képvásár nyílt ma meg a Széchenyi-utca 25. szám alatt levő Pick-féle butor-áruházban.** Rendezi a budapesti Harmath cég. Kiallításra kerülnek: Berkes Antal, Boem Rita, Dudits Andor, Geiger Richard, Haranghy Jenő, Jámbor Lajos, Kézdi-Kovács L., Koszkol Jenő, Neográdi Anta, Opper Magda, Pállya Celesztin, Reinerné Istvánffy Gabriella, Telkessy Valer, Zorkóczy Gyula és még számos kiváló magyar festőművész alkotása. A kiállítás tartama öt nap, folyó hó 17—22-ig. Megtekinthető délelőtt 9—12 és délután 2—7 között. Vasárnap egész nap nyitva.

— **A kereskedők a rendőrséget.** A kereskedelmi testület e hó 18-án látogatott választmányi ülést tartott, amelyen több fontos tárgy szerepelt. Ezek között a rendőrség felségélyezésének kérdése keltett nagyobb érdeklődést. Több hozzászólás után megállapították, hogy a kereskedelmi testület vezetősége egyhangulag a felségélyezés mellett döntött. A módosítók megbeszélésénél több fele indítvány merült fel. Összegezve az elmondottakat az elnöklő Fodor Dezso ügyvezető alelnök kimondta a határozatot, hogy a kereskedelmi testület a rendőrség felségélyezésére havonként 50000 koronát ajánl fel, 6 hónapon keresztül, ha azonban az államrendőrséget megfelelően dotálhatja, ezen felségélyt megszünteti. A kivetés 6. osztályba lesz sorozva. A kereskedőknek a legkisebb összeg havi 50 koronában állapított meg. Határozatilag kimondta a választmány, hogy a kivetés minden kereskedőre vonatkozik, különös tekintettel azokra a kereskedőkre, akik nyílt üzlet helyiséggel nem bírnak, azonban a háború alatt nagy jövedelmekre tettek szert. Retorzió gyanánt elhatározott, aki a segélyezéshez hozzájárulni nem akar, annak neve megfelelő további eljárás végett át lesz téve a kormánybiztossághoz. A kivető bizottságba beválasztottak: a nagykereskedők csoportjából Fischer Ignác szeszkereskedő, Kohn Sándor rövidáru nagy s közepkereskedők csoportjából, Pfliegler Bertalan üvegkereskedő, Fodor Dezso, a városi drogéria tulajdonosa. A kiskereskedők csoportjából: Haász József fűszerkereskedő, Reichmann József rőfőskereskedő a bizottságba behívatnak az egyes szakosztályok elnökei és 2—2 tagja. A testület nagy összeget ajánlott fel, remélhető, hogy a bankok, nagy iparosok, közép és kisiparosok, háztulajdonosok, földbirtokosok, maganzók és a vidékről bevándoroltak, akik a közbiztonságot élvezik, szintén nagyobb összegeket fognak felajánlani arra a nemes célra, amely derék rendőrségünk jobb megelhetését szolgálja.

— **Üres gyógyszeres üvekeit** visszavásárolja a Korona gyógyszerár a Sötét-kapuvál szemben.

SPORT.

— **Football mérkőzés.** F. hó 21-én a vasgyári sporttelepen d. u. 3 órai kezdettel mérkőzik a Miskolci Munkás Testező Egyesület erős kombinált csapata a Diógyőri A. C. jó képességű csapatával.

SZÍNHÁZ

Műsor:

Péntek: Farsang tündére.
Szombat délután: Elnémult hangok; este: Tul a nagy Krivánon.
Vasárnap d. u.: Ártatlan Zuzska
este: Tul a nagy Krivánon.

— **Porzolt Kálmán** vasárnap délelőtti matinéjára jegyek már váltak a penztárnál.

— **Diszelőadást** rendez vasárnap este a Területvédő liga a színházban szép műsorral. Lendvay, a területvédő liga budapesti kiküldöttje saját költeményeit fogja szavalni, utána Pekár Gyula gyönyörű drámai költeménye, a Magyarok kerül szíre. Dr. Szappanos Dezso tárogató művész fog ezután magyar dalokat játszani és végül a kitűnő Farkas operett a „Tul a nagy Krivánon” kerül szíre Ancsura szerepében Koronkaival. A helyárák rendese, csupán az első és közép páholyoknál van 20 korona felülfizetés a liga javára, vagyis ezek a páholyok a vasárnap előadásra 100 koronába kerülnek.

ROLLINGER ERNŐ

órás és ékszerüzlete
Széchenyi utca 49—b.
Külön óra- és ékszerjavító műhely,
precíz és gondos munka
méltányos árak! 140

Fütcán lévő asztalokhoz

újságárusítókat fővárosi lapok
árusítására magas százalék
mellett felvesz „A REGGEL”
kiadóhivatala

Városi Menetjegy Iroda

A Miskolci Népbank
R.-t. nél Széchenyi u.
76. szám — Jegyek
válthatók délelőtt 9—
1 ig, délután 3—5 ig.

Értesítés.

Értesítjük a t. közönséget, hogy
tejüzleteinkben
a tejet folyó hó 19-ikétől d.
u. 5 órától fogjuk kimérni
Az első délutáni kimérés folyó hó
19-ikén lesz.

Közélelmezési Vállalat.

A szerkesztésért felelős:

Hoványi Kornél.

Szerkesztő: Láng Lajos dr.

Apróhirdetések

Apróhirdetések ára: szavanként 1 korona, legkisebb hirdetés 10 korona. Álláskeresés hirdetés szavanként 50 fillér, legkisebb hirdetés 5 korona. — Hirdetések felvételnek kiadóhivatalunkban Széchenyi-u. 87.

Hajduné Sinkmann Dóra. Gyors-és gépiró tanfolyam. Városháztér 5. 5

Bloch, hegedű iskola I rész ísmet kapható Ferenczi B. könyvkereskedésében Miskolczon. 117

Reggeli és uzsonna kávé, csokoládé, tea, francia és olasz csokoládé kapható. Vermes Berta, Katalin-u. 5. 109

Hamis (porcelán) fogsorokat vesznek. Cim Bloch Beia ékszerész Korona-szálloda mellett. 73

Gerhardt-cipők tartósak, elegánsak, kényelmesek. 49

Kifutó leány felvétetik Fischer tőzsde és papirkereskedésben.

Egy jobb házból való fiu tanulóknak fizetéssel felvétetik, Blum Mór csemege kereskedésében. 134

Egy pár női félcipő 39 es teljesen jó állapotban eladó. Ugyanott egy massam d tanuló lány felvétetik. Cim a kiadóban. 133

Ócska inga és fali órákat (bármely állapotban,) valamint antik pénzmekeket magas áron vesznek. Kazinczy-u. 30. 132

Házi kötésű fehér és fekete gyermek patent harisnyák megérkeztek S.ékely Ernő divat üzletében. 145

Német gyermek kisasszonyt, esetleg magyar kisasszonyt keresek azonnali belépésre, két hétre **ki-segíteni.** Kun Andrásné. Szemere-u. 20. szám.

„Sport” két teljes vivó felszerelés eladó. Boskó Ferencné Özd. 154.

Gyphes Buffaló teljesen új tojás-keltető gép eladó, Szirmabessenyőn Burgernél. 151

Elsőrendű cipők legjobb és legizlésebb kivitelben **készülnek**

DEMJÁN-CÉG ÉL

Kossuth utca 2. — Saját készítményű kész cipők kaphatók. —

Eladó

Egy bőr fedeles hintó
Egy zárt hintó
Egy kályha
Egy ablak tokkal
Egy halmaz betoncső
Huszár-utca 1.

Eladó

Egy látható írású írógép
Egy bükkfa hálószoza
„Merkur”-szállítási irodában
Széchenyi-utca 84. 185

Családok szórakozóhelye a

Minden este Geszti Fenyő zenekara hangversenyez.

Jannonia-kávéház

tisztán kezelt palackborok.